

Utdanningskomiteen

Vår dato: 06.05.2020
Vår referanse: REG

Teknas innspill til Meld. St. 14 (2019-2020) Kompetansereformen – Lære hele livet

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 83 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Livslang læring er avgjørende for våre medlemmers mulighet til å stå i arbeid gjennom hele yrkeslivet og for å sikre at de kan utføre sine oppgaver på en mest mulig effektivt og god måte. Teknas medlemmer melder om et stort behov for tilbud innen videreutdanning og ikke-formell opplæring som er både relevante for deres fagfelt og arbeidsoppgaver og som er innrettet på en måte som lar seg kombinere med jobb. Tekna er glad for at meldingen tydelig inkluderer høyt utdannede i kompetansereformen. Høyere utdanning blir også utdatert om den ikke holdes ved like, og for mange av våre medlemmer er kontinuerlig påfyll avgjørende for å følge med i utviklingen.

Tekna skulle gjerne sett at regjeringen med denne reformen kom med større endringer for å styrke norske arbeidstakers muligheter til å lære hele livet. Arbeidslivet er i kontinuerlig endring og behovet for kompetanseheving gjennom hele arbeidslivet er økende, også for høyutdanningsgruppen. De tiltakene som foreslås er i stor grad en videreføring av allerede etablerte ordninger. Blant annet hadde vi håpet på større strukturelle endringer i universitets- og høyskolesektoren for å levere på livslang læring.

Kompetanseprogrammet

Regjeringen ønsker å bruke Kompetanseprogrammet for å øke etterspørselen og tilbudet av kompetansehevende tiltak. Tekna mener at en søknadsbasert ordning igjennom Kompetanseprogrammet ikke kan være den endelige løsningen på hvordan UH-sektoren skal levere et godt videreutdanningstilbud. Tekna har lenge påpekt behovet for å gjennomgå regelverket og finansieringssystemet for UH-sektoren. Vi trenger endringer som styrker sektorens evne og incentiv til å opprette kurs og utdanningsløp som dekker høyutdanningsgruppens kompetansebehov og som lar seg kombinere med full jobb. Et helhetlig videreutdanningstilbud burde være en integrert del av universitetenes rolle i framtiden og finansieringssystemet burde støtte oppunder dette.

Det er viktig at man opprettholder fokuset på å sikre et tilstrekkelig tilbud på fleksible videreutdanninger med relevans for digitalisering ved norske universiteter og høyskoler slik det

legges opp til i programområde 1. Tekna har lenge jobbet for midler til IKT-sikkerhet og det er derfor gledelig at det nå lyses ut midler for dette.

Når man nå dedikerer et helt programområde til bransjeprogrammer vil det være viktig at man også greier å gjøre tiltakene relevante for høyt utdannede.

Endre regelverket for egenbetaling

Tekna er skeptiske til at det legges opp til egenbetaling ved deltagelse i etter- og videreutdanning, og er bekymret for at dette vil resultere i at mulighet til etter- og videreutdanning vil avhenge av betalingsevnen til den enkelte. Mye etter- og videreutdanning foregår igjennom deltagelse i enkeltemner på høyskoler og universiteter. Dersom man åpner for muligheten til å ta betalt for aktivitet som ligger utenfor ordinære studieprogrammer kan mye av denne aktiviteten forsvinne.

Gratisprinsippet og lik rett til utdanning er hjørnesteinen i det norske kunnskapssamfunnet og avgjørende forutsetninger for å sikre at vi også i fremtiden vil ha et samfunn preget av små forskjeller, høy produktivitet og tillit. Høyt utdannede er både motivert for videreutdanning og tar selv initiativ til videreutdanning. Ved innføring av egenbetaling frykter vi motivasjonen for, og evnen til å ta videreutdanning svekkes. En ordning som har til hensikt å utvide videreutdanningstilbudet kan resultere i at dette tilbudet blir tilgjengelig for færre enn i dag. Avgrensningen mot grunnutdanning blir også krevende. Det må være rom for å justere kurs i utdanningsløpet.

For å sikre et tilstrekkelig løft for investeringer i kompetanse er Tekna likevel åpne for at arbeidstakere kan bidra med egenbetaling i form av tid. I slike tilfeller mener vi at dette må basere seg på at det skal være arbeidsgiver som har ansvaret for at deres arbeidstakere tilegner seg nødvendig kompetanse. For personer som står utenfor arbeidslivet kan ansvaret for en slik egenbetaling ligge hos det offentlige i form av NAV.

Deltagelse i studiepoenggivende kurs og dagpenger

Regjeringen har etablert en midlertid ordning som skal gjøre det enklere for permitterte å studere samtidig som man mottar dagpenger. Målet er at permitterte og arbeidsledige skal kunne benytte ledig tid til påfyll av kompetanse.

Tekna har jobbet lenge med å få på plass dette, og er positiv til at det er gjort endringer. Det er viktig at man får mulighet til å oppdatere og videreutvikle sin kompetanse mens man er permittert eller arbeidsledig. Med dette kan man selv bidra til at det blir enklere å komme tilbake i jobb. Regelverket har straffet dagpengemottakere som ønsker å studere, og det er derfor viktig at dette justeres.

Tekna er imidlertid kritisk til at ordningen bare gjelder til 1. september. Tiltaket er særlig viktig for de som blir ledige over lengre tid, og vi mener derfor at ordningen minst bør gjelde ut 2020. Det vil også gi kurstilbydere bedre muligheter til å lage et godt tilbud og gi permitterte en reell mulighet til å starte og fullføre kompetansehevende tiltak.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskaplig forening

Line Henriette Holten

Generalsekretær